

ДИЈАЛЕКТИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Српским језиком говоре Срби у : Србији, Црној Гори, БиХ и Хрватској.

Али, иако се ради о истом језику, постоје и разлике. Ради се о говорима са посебним особинама – то су ДИЈАЛЕКТИ.

Подељени су према:

- Изговору некадашњег гласа „јат“
- Граматичким особинама (да ли имају 4 акцента, 7 падежа...)

ЕКАВСКИ И ИЈЕКАВСКИ ИЗГОВОР (подела према замени некадашњег гласа „јат“)

„ЈАТ“ је замењен са:

- Е и то је ЕКАВСКИ изговор (дЕте, пЕсма)
- ИЈЕ, ЈЕ и то је (И)ЈЕКАВСКИ изговор (диЈЕте, пЈЕсма)
- И и то је ИКАВСКИ изговор (дите, писма)

Екавски и ијекавски су књижевни изговори, а икавски није.

Кратком Е у екавском одговара **ЈЕ** у (и)јекавском, а **дугом Е** у екавском **ИЈЕ** у ијекавском.

Ијекавско јотовање – у књижевном језику **правилно** је јотовање гласова **Л** и **Н**, а јотовање **Д** и **Т** је **неправилно** (дјевојка, дјед, тјерати, а не ђевојка, ђед, ћерати)

ДИЈАЛЕКТИ ЕКАВСКОГ И ИЈЕКАВСКОГ ИЗГОВОРА

1. Призренско – тимочки (један акценат, 2 падежа...)

2. Косовско – ресавски (2 акцента, акузатив једнак локативу...)
3. Шумадијско – војвођански (4 акцента, 7 падежа)
4. Зетско-јужносанџачки (само силазни акценти, ак.уместо лок.)
5. Источнохерцеговачки (4 акцента, 7 падежа)

У основи **српског књижевног језика** екавског изговора је **шумадијско-војвођански** дијалекат, а (и)јекавског изговора **источнохерцеговачки** дијалекат.

НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК

Народни језик (дијалекти):

- користи се на ограниченој територији
- у незваничним приликама
- у говору
- неуједначен је и разнолик

Књижевни језик (нормирани језик):

- користи се на целокупној територији
- у званичној употреби
- у говори у писању
- устаљен је и правилан (има наорнативну граматiku, речник, правопис)

ВАЖНО: Молим све ученике који прате наставу на даљину да попуне у Радној свесци вежбања од 6.закључно са 15.страном. Све фотографисати и послати ми на мејл до краја ове недеље најкасније!

Поздрав!

Наставница